

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " "het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

Aan het begin van de bijeenkomst, zoals gebruikelijk, wijs ik U er nogmaals op dat, om enige vruchten af te werpen, op deze avonden door U zelfstandig moet worden gedacht. U behoeft het niet met ons eens te zijn; wanneer U slechts de goedheid wilt hebben om onze argumenten te volgen en te overwegen, dan achten wij ons voor alle genomen moeite rijkelijk beloond. U weet ook dat wij, juist omdat wij niet alle dingen kunnen weten nog, bescheidenheidshalve U zeggen: reken ermee, we kunnen fouten maken; ook wij kunnen het mis hebben, denkt U dus goed na. En wanneer U dat doet, dan zal zeker onze Orde groeien en bloeien, want al ons feitenmateriaal wat wij proberen U te geven, al onze filosofische verhandelingen en betogen, hebben uiteindelijk maar één achtergrond: het is noodzakelijk op deze wereld om te komen tot verdraagzaamheid en naastenliefde. En datzelfde dat hoop ik U ook te bewijzen wanneer wij verder gaan met een onderwerp dat ook de vorige week reeds werd aangesneden: de toekomst. We zullen misschien te gelegener tijd nog een prognose geven, meer speciaal voor het komende jaar, maar ik geloof dat we op het ogenblik beter doen wanneer we ons ^{met} de toekomst in het algemeen bezighouden. U heeft gehoord hoe het mogelijk is om te komen tot een zeker inzicht in wat de toekomst bieden kan. Wij zouden daar verder zware filosofische verhandelingen over kunnen gaan houden, maar ik zou vandaag met U willen speculeren over DE NOODZAKEN EN MOGELIJKHEDEN VAN DE TOEKOMST. Op het ogenblik is de wereld verdeeld in een aantal afzonderlijke groeperingen die elkaar betrekkelijk vol haat zelfs, bestrijden. Mensen zijn bang voor spoken, en deze spoken krijgen gestalte in de figuur van nabuurvolkeren, van technische bereikingen van bepaalde volkeren etc. Een dergelijke situatie is natuurlijk onhoudbaar, want een dergelijke spanning, als op het ogenblik door de mensheid van de wereld wordt gedragen, kan niet langer gedragen worden zonder dat ze leidt tot noodlottige uitbarstingen; en noodlottige uitbarstingen moeten vermeden worden. Niet alleen wij zijn daarvan overtuigd, maar ook de mensheid zelve. Men is uiteindelijk bereid de hele wereld te vernietigen, wanneer het niet anders gaat, zeker, maar een ieder zoekt toch naar een middel waardoor hij op enigerlei wijze de vrede kan bewaren en zelfs binnen de grens van wat redelijk genoemd wordt in de politiek, de spoken van deze jaren te doen verdwijnen. Op het ogenblik hebben wij te maken met twee grote volkeren, Amerika, de Amerikanen dus, of beter gezegd de Amerikaanse wereld en we hebben te maken met de Russische wereld. Dan kennen we verder nog een Afrikaans blok, of een Afrikaanse wereld in wording, een Aziatische wereld, die ook tegenover dit Afrikaans streven zeer zeker sympathiek staat. Dit zal ons tot de veronderstelling leiden, dat in de toekomst de wereld beheerst zal worden door een drietal politieke machten. Nu moeten we ons goed realiseren dat twee machten gevestigd zijn, dat de derde macht in ontwikkeling is. Het is dus begrijpelijk dat deze twee gevestigde machten samen zullen trachten de ontwikkeling van de derde macht binnen die perken te houden die het hun mogelijk maakt, althans hun eigen positie in de wereld zonder meer te handhaven. Op grond hiervan kunnen wij verwachten dat in de verdere toekomst een samenwerking tussen Amerika en Rusland noodzakelijk wordt. Dit betekent voor het communistisch blok, dat men ertoe zal moeten komen om meer Amerikaanse producten toe te laten, dat men ertoe zal moeten overgaan het eigen volk langzaam maar zeker iets uit te dooien uit de ijzeren beslotenheit waarin het sinds lange jaren gedompeld werd. En dat betekent op zijn beurt weer dat het Russisch regiem willens of niet-willens, desnoods zonder enige ideologische verandering, zal moeten veranderen in zijn buitenlandse politiek, hiermee de mogelijkheid tot vrede, nog meer de mogelijkheid tot intensievere bebouwing van de wereld, vergroting van de voedselproductie, vergroting ook van de fabricage van al die dingen die een beschaafd mens toch noodzakelijk vindt om enigszins redelijk te kunnen leven. Zal die wereld dit kunnen handhaven? Ik geloof van wel, want achter alle woorden vol dreiging, achter alle angst en alle haat van het ogenblik, klinkt overal weer steeds die ene bede door: Heer geef ons vrede. Die vrede zal niet ineens verworven worden en zeker zullen vele oude interessen op den duur moeten sneuvelen, wil die vrede gehandhaafd blijven. Maar wanneer de vrede de enige mogelijkheid betekent om verder te bestaan, dan zal men uiteindelijk die offers brengen, dan zal de meerderheid de minderheid der volkeren overtuigen dat het noodzakelijk is. Nu zult U voor Uzelf wel weten dat,

wanneer de angst uit de wereld verdwijnt, dat er iets nieuws geboren kan worden. Juist in de perioden van vrijheid en bandeloosheid zijn vaak geboren de latere ontwikkelingen. Uw tijd van vandaag aan de dag heeft U te danken aan de bandeloosheid ergens in een Franse revolutie; Uw wetten zijn mede geschreven in het bloed dat van de guillotine is gekomen, en Uw schip van Staat drijft mede op een zee van tranen, gestort door hen die in grote barken moesten zinken. Dat moet U goed begrijpen. Voor alles zijn offers nodig en zeer zeker zal een moderne wereld niet tot stand kunnen komen, een wereld die één is, zonder dat er offers gebracht worden. Nu zijn er echter andere factoren die we mede in beschouwing moeten nemen, één daarvan is de beheersing van de atoomkracht, die een gevaarlijk wapen zijnde, thans zich meer en meer begint te ontwikkelen tot vooral een industrieel potentieel, een industrieel vermogen dat meer en meer in waarde gaat winnen. Experimenten in verschillende landen hebben bewezen dat het mogelijk is industrieën die totnogtoe niet op voordelige wijze konden worden geleid, b.v. ertswinning, bauxietwinning e.d., dat die op deze wijze wél lonend te maken zijn, dat men afstand kan doen van veel betere arbeid zoals b.v. de mijnarbeid in de kolenmijnen, waar men te dunne aders heeft, te lage aders; die zullen eenvoudig afgedankt kunnen worden. Verder zien we dat waterwerken de laatste tijd ook zeer sterk in belangrijkheid winnen. Zo is het aan te nemen dat langzaam maar zeker Uw wereld zich over zal schakelen - dit tussen twee haakjes - op elektrische energie. Maar wanneer er voldoende kracht is voor productie, wanneer er overvloed is, dan zullen de mensen niet meer zo sterk kunnen haten. Een welgedaan mens die een volle buik heeft en een gezellig thuis, die de middelen heeft om zich goed te kleden, ach, die kent wel z'n nood en z'n zorgen en z'n bitterheid, maar zal toch niet snel komen tot het haten van de wereld, zal niet snel komen tot ontkennen van de rechten van z'n medemens; indien z'n eigen bezit, z'n eigen levenspeil gehandhaafd kan blijven, dan gunt hij een ander gaarne het zijne. Dat is heel iets anders dan de half verhongerde volkeren die opgezweept worden tot enorme prestaties, juist omdat zij niets hebben, een omwenteling dus die de nietbezitters ook méde tot bezitters maakt. Een algemeen opgaan van het levenspeil over de gehele wereld. Dat is één voornaam wapen voor de vrede. Er is een tweede; dit tweede wapen voor de vrede zal U misschien wat fabelachtig in de oren klinken, maar wij hebben al meerdere malen, vaak op vragen uit Uw midden, gesproken over vliegende schotels e.d. Wij behoeven het ons niet te verhullen: er zijn machten van buiten deze wereld die deze wereld gadeslaan en die in deze wereld alles zullen doen om een uiteindelijk fatale verstoring van deze aarde te voorkomen. Op grond hiervan een evenwicht dat van buitenaf gecorrigeerd kan worden. En vooral in de toekomstige tijd zullen deze ontdekkingen mede ertoe bijdragen om zeker tussen de twee grote blokken een zekere eenheid tot stand te brengen. En daarmee is eigenlijk het grote gevaar voorlopig voorbij. Blijft Azië met zijn onnoemelijk mensenreservoir. Wanneer Azië echter slechts kan krijgen wat het wenst van de twee andere grote machten, dan ligt het geloof ik in het karakter van de Aziaten om die beide tegen elkaar uit te spelen en zo zal men kunnen beleven dat juist de volkeren van Azië, die zelve uiteindelijk rusten op een zeer oude cultuurbeschaving; ja, ik zeg dat achter elkaar, het is geen dubbelzegging, maar cultuur en beschaving zijn twee dingen, hoor. Cultuur en beschaving zijn helemaal niet identiek. Ik ken heel veel mensen die cultureel hoogstaand, toch zeer weinig beschaving kennen en in onze wereld en in de Uwe. Beethoven was cultureel wel zeer hoogstaand, maar men kan niet zeggen dat hij zeer beschaafd was. Dus dat als antwoord op een verwijt dat hier in de gedachte van iemand rees, die waarschijnlijk een taalkenner is. Maar, om verder te gaan: een zeer snel ontwikkelen van de mogelijkheden in het Aziatische blok en later ook in het Afrikaanse blok, ofschoon daar meer moeilijkheden in te verwachten zijn, zou uiteindelijk kunnen leiden tot een zeker evenwicht, waarbij de wereld niet meer tot oorlog over kán gaan zonder zichzelf te vernietigen. Dat is dwingend, maar het leert de mensen elkaar verdragen, elkaar tolereren. En ik geloof dat de rassentolerantie dan ook in de komende jaren - laten we zeggen ongeveer vijftig jaar - zeer veel groter zal worden nog dan heden ten dage, en dat een houding, waarbij men de kleurling als absoluut minderwaardig tracht te stellen onder het blanke ras, dan tot het verleden zal behoren; wel zal men in verschillende gebieden nog een rassenscheiding kennen in die zin dat blank en zwart b.v. hun eigen methoden van regering gebruiken voor hun eigen volk, en de gebieden en productiemiddelen onder elkaar verdelen. Die mogelijkheid blijft bestaan. Dan gaan we even verder kijken. Wanneer de wereld niet zo gejaagd meer is en niet meer zo in de ban staat van voortdurende oorlogsdreiging, politieke en economische paniek, dan zal de geneeskunde een zeer grote verandering moeten ondergaan; dat kunt U begrijpen, want op het ogenblik heeft de doorsnee geneesheer een opleiding waarbij vooral de oorlog-chirurgie een sterke rol heeft gespeeld en vele, juist tijdens de oorlogsjaren ontwikkelde middelen eigenlijk ter beschikking staan van de gewone arts met huispraktijk. Deze dingen gaan natuurlijk veranderen; ook dit is noodzakelijk. Maar wanneer er

niet zoveel proeven meer worden genomen op het slagveld, dan zullen bepaalde chirurgische mogelijkheden, die uiteindelijk paardemiddelen zijn, langzaam maar zeker in het vergeetboek geraken. Men zal daartegenover andere, meer geleidelijke methoden trachten te stellen, die minder geweld aandoen aan het menselijk organisme, en een chirurgisch ingrijpen, als slechts uiterste noodzaak, event. nog toepassen. Waar wij op het ogenblik, ook bij de officiële wetenschap, reeds merken een poging om terug te keren tot bepaalde vroeger erkende waarheden en wijsheden; ik zou U b.v. willen wijzen op de diagnose te stellen in de ogen, ik zou U willen wijzen op het gebruik van verschillende kruiden, die toch ook weer in de mode komen, zal vaststelbaar zijn dat de medische wetenschap zeer zeker met grote schreden vooruit zal gaan wanneer de eerste crisisjaren eenmaal overwonnen zijn. Een betere wetenschap, een betere geneeskunde, een betere wereld, dat is eigenlijk de toekomst, een verre toekomst die velen van U niet ^{meer} zullen zien, maar het is toch een toekomst die waard is om daar op het ogenblik reeds voor te werken en voor te strijden. En wat is nu het grote probleem dat bij een dergelijke toekomst altijd weer zich voordoet? Allereerst de mens zelve, die hangende aan het oude, zich tegen het nieuwe blijft verzetten, ondanks zijn realisatie, dat ook het nieuwe wel goed kan zijn, maar zijn oude methode waar hij mee vergroeid is, acht hij de beste. Dat gevaar dat zal moeilijk te omzeilen zijn, tenzij de mensheid reeds nu geschoold wordt in een verdraagzaamheid waardoor zij het nieuwe kan zien als staande naast het oude en althans voor anderen als goed erkennen. En dat punt twee dat is nog veel gevaarlijker. Wanneer een mens ver doordringt in de kennis der materie, dan komt hij ertoe om z'n God te ontkennen, en dit is een groot gevaar. Men zal trachten in de komende jaren om alle kerken, alle godsdienstige richtingen, ja zelfs het werk wat wij hier op het ogenblik brengen, voor te stellen als humbug, en dat is begrijpelijk. Men wil immers de nieuw gevonden grootheid van de mens nu bevestigen door te zeggen: wij zijn God, wij zijn de werkelijke goden, de heersers van het Al. Maar goed dat er die dreigende macht van buiten is die het evenwicht kan wijzigen, die kan zeggen: zo niet. Maar goed ook dat er op de wereld bestaat een kring van leidende figuren, die, op de achtergrond werkende, toch altijd de mensheid weer doet streven juist ook naar Godsbewustzijn. Een zekere godsdienstige anarchie heerst op het ogenblik al. In vele gevallen bemerkt men dat de mensen ertoe over willen gaan om alles af te breken: weg met die kerken, weg met die pronk en die praal, met het ritueel, weg met de priesters, met al die dominé's, met al die godgeleerden, ja, misschien zelfs: weg met de Bijbel. En toch is dat dwaas, want geloof mij, geen mens kan leven zonder z'n God, en geen mens kan komen tot een werkelijk waarachtige naastenliefde, indien er in hem niet iets leeft van een godsbewustzijn. In een wereld van volheid, van vrede en van vreugde, is het wel in de eerste plaats noodzakelijk dat de mensen elkaar dienen. En hoe kan men beter dienen dan juist uit liefde? Kijk in Uw eigen dagen, zie hoe er in Uw wereld mensen zich opofferen voor hun volk, voor de belangen van hun gemeenschap, hoe ze dag in dag uit een te zware last slepen om hun medemens wat meer licht, wat meer vreugde, wat meer vrijheid te geven. Wanneer U zich dat realiseert, dan is het niet zo'n sombere toekomst, want zelfs de mens die zegt God te loochenen en die toch onbaatzuchtig voor anderen werkt, leeft in die anderen voort. Maar verder moet het doel gaan, want er is altijd een noodzaak geweest voor de mensheid om een soort kerk te kennen, een soort godsdienst, een religie, een belijdenis. En in de komende tijden zullen wij juist door de krachten, de afbrekende krachten, kunnen waarnemen dat de verschillende kerkelijke organisaties - enkele persoonlijkheden uitgezonderd - sterk naar elkaar toe zullen groeien. De scheiding b.v. tussen Rooms en Protestant zal niet zo scherp meer zijn of men zal samengaan omdat het christendom in gevaar is. De scheiding tussen Islam, Christendom en Boeddhisme, kan niet zo groot zijn of het is beter dan nihilisme. En wanneer het gaat tegen het nihilistisch denken van een mens die verwaand z'n toren van Babel bouwt in zijn wetenschap, niet begrijpende dat men God niet kan bereiken wanneer men de wolken doorbreekt of wanneer men in de ruimte een raket kan afschieten, dan zullen deze allen samenwerken en ze zullen elkaar beter leren begrijpen. De nieuwe godsdienst zal zeer zeker kennen ritueel, daar ontkomen we niet aan. In symbolen uitgedrukt voor de mens een beleving. Ze zal zeker niet kunnen ontkomen aan een heilig boek. Er bestaat geen godsdienst op aarde of hij is uit een openbaring of een profetie geboren. Maar wanneer al deze begrijpen, dat het voornamer is om God te dienen en de medemens de gelegenheid te geven om God te dienen dan om elkaar te bestrijden over de wijze waarop men God dienen zal, dan hebben we weer een strijdmacht de wereld uitgeholpen, dan is er weer een leger des onheils vernietigd. Want al die goedwillenden, die priesters en die dominé's, die monniken en die Derwischen, die Mullah's en wat ze ook nog meer mogen zijn; op het ogenblik staan ze nog tezeer op het standpunt van alleen eigen onfeilbaarheid. En dit is dwaas; wat dat betreft zouden we mogen denken aan een

woord van Mohammed die zegt dat alle profeten geëerd moeten worden. En als men de profeet eert, hoe kan men dan de volgeling van die profeet verwerpen? Deze waarheid, die ook een Christelijke waarheid is, zal dieper en dieper door moeten dringen in het hart van een religieus denkende mens. En dit gebeurt. Er wordt een nieuwe godsdienst geboren, een godsdienst die vrijer is, die toch aan de andere kant de steun geeft die vooral de zwakkere geestelijke mens nodig heeft om iets van z'n God te kunnen beseffen en te aanvaarden als reële levenswaarde. Maar wij zijn er nog niet, want de techniek en de wetenschap zullen, vooruitstrevende, de wapenen smeden die de zuivere wetenschap, zoals ze zich noemt, ten onder brengt. De wetenschap zal niet meer zuiver wetenschappelijk verder kunnen gaan, want er zijn dingen die buiten haar controle liggen en die ze toch als aanvaard en bewezen accepteren moet uiteindelijk. De bewijzen zijn er telkenmale weer van; ze moet gaan filosoferen, ze moet gaan theorieën bouwen die onbewezen zijn en ze moet zoeken naar een mogelijkheid om uit die theorieën iets goeds geboren te doen worden. Op deze wijze stel ik mij voor dat binnen honderd jaar, langs mechanische weg onze aanwezigheid zou kunnen worden aangetoond; wij geloven dat het mogelijk zal zijn langs mechanische weg te komen tot het vaststellen van de aanwezigheid van de geest niet alleen, maar van elke straling en dat het zelfs mogelijk zal worden uiteindelijk de verschillende gebieden enigszins te onderscheiden. Ik geloof verder dat het mogelijk zal zijn een zodanige apparatuur te construeren dat een transmissie van gedachten uit onze sfeer naar in Uw sfeer aanvaardbare beelden en grafieken mogelijk wordt. Ik geloof dat men ook de gedachten van de mens op deze wijze zal leren vastleggen. Kijk vrienden, dat zijn grote dingen die te gebeuren staan. Niet meer een wonderverhaal over aardstralen voortaan, maar een wetenschappelijk vaststellen. Wij hebben hier^{niet} te maken met een electro-magnetische storing, zoals we aan hebben genomen, maar met een straling, en in deze straling bestaan varianten die elders tijdelijk optreden. Waar komen zijn vandaan? De erkenning dat deze wereld door duizenden invloeden wordt bewogen en omspoeld, binnen honderd jaar. Dat is niet vreemd, dat is helemaal niet zo sterk als U denkt. Op het ogenblik zijn er al vele laboratoria die zich daarmee bezighouden. Men tracht te onderzoeken het denkvermogen van de mens, men tracht te onderzoeken de uitstraling van de mens; men zoekt naar de geheimen der aarde en de geheimen der materie. Dit alles benadert uiteindelijk punten die zijn geloofspunten. Wat zal dan wél ten onder gaan? Totnogtoe heb ik U alleen opbouw beschreven. Wat ten onder zal gaan, bitter als het misschien zal klinken voor sommigen van U? Dat is een groot deel van de godgeleerdheid, want er bestaat geen godgeleerdheid, slechts geleerdheid der mensen, die omtrent God op geleerde wijze speculeren. Wanneer men zal erkennen dat dit alles slechts speculaties zijn, dan zal de godgeleerdheid terugtreden op het ware terrein waar zij thuis hoort: de filosofie. Er zijn meer dingen die zullen verdwijnen. Wat verdwijnen zal, al klinkt het U misschien vreemd, dat is een groot gedeelte van de grenzen die de wereld op het ogenblik nog verdelen in zoveel vakjes met afzonderlijke volkeren. Over 25 jaar reeds zult U grenzen zien vallen, zodat U kunt gaan van Europa tot Azië, van Amsterdam tot Lassa, zonder één grens te betreden met een pas, of een paspoort. Wat zal er nog meer ten onder gaan? De tolgrenzen, opgericht op het ogenblik door de staten uit zelfverweer, maar langzaam maar zeker gemaakt tot een worging van alle industriële pogen. Deze zullen door de industrie zelve uiteindelijk ten onder worden gebracht. Wat zal er nog meer ten onder gaan? Ten onder zal gaan de hongersnood, want het verkeer dat sneller en beter zal worden, zal in staat zijn van elk willekeurig punt der aarde naar elk punt waar daar behoefte aan is, elke hoeveelheid levensmiddelen aan te voeren en de bevolking der aarde zal meer en meer er nadruk op gaan leggen: er moet voedsel zijn voor hen die hongeren, want ziet, wij wensen de vrede. De toekomst van deze wereld, zoals wij ze, rekenende vanaf heden, kunnen zien is een mooie wereld, maar niet een wereld die geheel zonder rampen dit doel zal bereiken, want de mensheid moet zichzelf overwinnen en velen die de mensheid willen helpen bij deze zelfoverwinning, gaan als dwazen tewerk; ze doen me denken aan de ridders van vroeger, uittrekkende, zoekend naar heilig avontuur of een graal, een ieder opvorderend om te erkennen de grootheid van hun stelling of trachten hem ten onder te brengen in een worsteling die dodelijk kan zijn, een voortdurend duël omwille van eigengereide waarheidszin. En daartegenover de behoudzuchtigen, verschanst in hun burchten, als oude burchtheren uitvallen doend in de vlakke rondom, zich verdedigend met vuur en zwavel. Niet omdat ze onrecht willen, maar omdat ze hun eigen recht als geheiligd zien. En dit zijn de grote conflicten. Men kan niet overgaan b.v. van een vrije economie tot een gebonden economie, zonder daardoor een groot aantal critieke situaties te scheppen. Wanneer deze gebondenheid vrij gemaakt moet worden, rijzen er nieuwe, nog critiekere situaties. Al deze dingen zullen meewerken om U ook nog wel een tijdje vol van, laten we zeggen, onrustige en onaangename gebeurtenissen te bezorgen. Maar al deze dingen gebeuren alleen omdat hieruit geboren wordt een nieuwe wereld, waarop een nieuwe mensheid zonder zorg, lachend de hand aan de ploeg

zal slaan, een wereld waarop de mensheid werkelijk mens kan gaan worden. Langzaam maar zeker is de mens geëvolueerd; wat hij enkele duizenden jaren geleden was, is hij nu niet meer. Hij is nu op een punt gekomen waar hij plotseling, zonder dat hij het zelf weet, nieuwe krachten gaat ontwikkelen. Oordeel niet naar de uiterlijke verschijnselen, ge zoudt U vergissen, maar oordeel op het ogenblik naar de grote wil die als één vastgevlochten sfeer rond deze aarde zweeft; dit dak van gebeden en wensen dat de zwarte storm van onheil en vernietiging steeds tegenhódt. Zeker, er zál nog onheil en vernietiging komen, natuurlijk, maar dit is klein, heel klein, gezien tegenover het grote goed wat eruit geboren wordt. En wanneer ik met U moet spreken over de toekomst dan kan ik niets anders zeggen dan: vrienden, wees blij gemoed, zeg, voor dit weinige wat wij geven, wat wij toch moeten geven, kopen wij voor een komende mensheid een nieuwe, vrije wereld; voor die zorgen die wij thans dragen, kopen wij als het ware voor de komende mensheid een leven dat géén zorgen zal kennen. Wonderlijk spel van een goddelijke kracht die de mens dit bereiken laat. En gij? Gij leeft hier vandaag aan de dag in Uw wereld met Uw eigen zorg en Uw eigen probleem. Ieder van U, zoals ge hier ziet, elkaar, zoals ik U hier kan zien, mensen die zoeken, zoeken omdat er ergens onvrede in hun wezen is. Wat kan ik U beter zeggen dan, vrienden: zoek de vrede in Uzelf, begrijp toch de grote waarheid, dat, wanneer ge kunt leven in het leven van Uw medemensen, wanneer ge kunt helpen, dienen en dragen, opdat de wereld herboren worde, met minder smarten, dat dit het beste is wat U gegeven kan worden. En die eis is niet groot, er wordt van U geen revolutionaire daad verlangd, geen geweld; er wordt alleen van U verlangd dat gij, zoals ge allen hier zijt en zoals er nog zovelen zijn die voor onze Orde toch voelen, dat gij, mijne vrienden, de Christelijke wet van naastenliefde daadwerkelijk in toepassing brengt. Leer de mensen op hun medemensen vertrouwen; laat U niet schokken wanneer Uw eigen vertrouwen soms beschaamd wordt. Dat is zo erg niet, gij kunt het toch wel verdragen, gij kunt er toch wel tegen, tegen zo'n enkele teleurstelling? Maar andere mensen niet. De losgeslagen jeugd die op het ogenblik rondgaat door Uw straten, die heeft geen vertrouwen in de mensheid, tenzij er mensen zijn die het vertrouwen weer terug weten te winnen. In een oorlog met strijd en zelfgucht zijn er zovelen ten onder gegaan, dat er een bitterheid is geboren in de volkeren der aarde. Maar een enkele mens, die een goed mens is, die onzelfzuchtig ook voor z'n medemensen zorgt, deze mens geeft aan de mensheid het vertrouwen weer, het vertrouwen dat nodig is, het vertrouwen waarop het zo dadelijk aan zal komen, het vertrouwen dat de mensheid het goede wil, dat men de mensheid kan aanvaarden als een levensgemeenschap zonder strijd, zonder angst voor zelfbehoud; dat de gemeenschap der mensheid, in de stof levend op deze wereld, in staat is grotere idealen te verwezenlijken dan een pensioentje, en dat er betere dingen te bereiken zijn dan een loonsverhoging van een dubbeltje. Als U dat de mensen bij kunt brengen door Uw eigen leven en werken, dan zijt ge als het ware geworden tot zaaiers die op het ogenblik het graan van vertrouwen in mens en God uitdragen in de rijpe voren van een groeiende en vragende mensheid, werpen met gulle hand, verzekerd dat God voor dergelijke arbeid een rijpe oogst niet zal onthouden. En daarmee dank ik U voor Uw aandacht. Ik geef het woord over aan de tweede spreker van de avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in het Gebouw "KEN U ZELVEN", de Ruyterstraat 41, d e n H a a g.
Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk Uw vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

Ik laat aan U over om het onderwerp te stellen dat dan nu door mij behandeld zal worden.

- x De betekenis van de wijding van een voorwerp en de invloed die daarvan uitgaat ten behoeve van onze omgeving.
- Het wijden van een voorwerp. Wanneer men overgaat tot het wijden van een voorwerp, dan verricht men een uiteindelijk magische handeling, want er bestaan bepaalde krachten, door U vaak ervaren en genoemd: de sfeer. U spreekt ervan dat er op een avond als deze sfeer is, of geen sfeer, dat een huis sfeer heeft, onaangenaam of aangenaam, dat een stad sfeer heeft. En U moet goed begrijpen dat dit niet alleen een vraag is van de uiterlijke verschijningsvorm. Het zijn de krachten die door menselijk danken werden gewekt, die door geestelijke strijd werden gewekt en die werden vastgelegd in de muren der huizen, in de straten der stad, die leven op de pleinen. Ge moet U goed realiseren dat, wanneer er hier sfeer heerst, deze sfeer iets meer is dan alleen een geboeide aandacht, dat dit is een eenzijn van Uw aller uitstraling in harmonisch trillend verband, daardoor ook tevens deze wijding mededelende aan de omgeving. Wanneer er werkelijk mensen zijn die deze kracht tot uiting brengen, deze harmonische kracht, dan wordt er reeds een vermogen opgewekt dat van een kroeg een kerk kan maken.

En wanneer U dit begrijpt, dan heb ik U eigenlijk reeds uitgelegd wat wijding betekent, want de wijding van een voorwerp is niets anders dan een poging om daarin het goede, het harmonische te concentreren. Wanneer men nu echter overgaat tot wijding van een voorwerp zoals b.v. wij dit op Vrijdag vóór Kerstmis zullen doen, dus niet op Kerstdag zelve, dan zult U merken dat er, wat U noemt, sfeer is. De kracht, niet alleen van U allen, maar veel hogere krachten uit geestelijke sfeer, trekken allen tezamen in één harmonisch verband hier, met als brandpunt de voorwerpen die gewijd worden. U moet niet denken dat zo'n gewijd voorwerp een talisman is, dat is het niet, maar het is als het ware een lichtende kracht die zelfs een organische verandering in de moleculair-structuur van die stof uiteindelijk tot stand zou kunnen brengen. De transmutatie waardoor men b.v. uit zilver goud zou maken, zou op deze wijze zelfs mogelijk zijn. Zover willen wij echter niet gaan. Wat wij wel trachten te doen, dat is het leggen van een oprechte geestelijke kracht, versterkt door het voor ons hoogst bereikbare, het dus nog voor ons voorstelbaar goddelijke, waardoor aan het voorwerp zelf wordt gegeven een zekere harmonische uitstraling. Dit betekent dat kleine verstoringen in het harmonisch leven van degenen die een dergelijk voorwerp bij zich draagt, worden opgeheven door de remanente kracht in het voorwerp zelve. Dat een voortdurende, harmonische uitstraling van de persoon in kwestie, de drager of draagster van zo'n teken, ertoe mee zal werken dus, om deze in het voorwerp liggende kracht, te versterken. Dat een gedrag dat volledig afwijkt en deze harmonisch stralende kracht voortdurend overwint, in zeer korte tijd alle verschijnselen teniet zal doen, die op ons gebied dan van een gewijd voorwerp uit kunnen gaan. Ik heb als voorbeeld gekozen juist dit, ons eigen, laten we zeggen feestelijk wijden, omdat het aanstaande is. Maar er zijn veel andere voorwerpen die gewijd worden en wij kennen o.a. het wijden van een kerk, het inzegenen of wijden van een kerk. Dat is een ceremonieel, maar dit ceremonieel krijgt zijn grote kracht doordat de aanwezige mensen bij deze wijding, volledig zich instellen op de gedachte: dit huis is een huis Gods. Hiermede wordt in het huis zelve een kracht gelegd die voor een ieder die daar binnentreedt, betekent een verheffing tot een harmonischer zijn. Op dergelijke wijzen kan men natuurlijk ook andere voorwerpen wijden. Maar wij zeggen dan ook niet "wijding"; wij zeggen "instraling" en dat is beter. Want uiteindelijk, wat gebeurt er? Krachten, of een kracht, beïnvloeden een voorwerp zodanig dat de eigen uitstraling daarvan veranderd wordt en ten opzichte van de omgeving dus in deze zin verder werkt. Er zijn gebruiken bij die vaak meer suggestief zijn dan werkelijk wijdingsvol. Ik denk hier b.v. aan het wijden van voertuigen, het wijden van de zee, zoals men dat soms doet e.d. Een enkele maal kan hier werkelijk ook een goed werkende kracht, een harmonisch geestelijke kracht optreden, maar in doorsnee zullen we toch kunnen zeggen dat deze dingen niet veel uithalen. Een automobilist die z'n auto laat wijden, zal over het algemeen niet in staat zijn een zodanig beleven daarvan in zichzelf op te brengen, dat hierdoor een werkelijke invloed wordt gelegd in dit voertuig zelf. Het is geen onmogelijkheid, maar het is onwaarschijnlijk. U zult dus begrijpen dat dergelijke handelingen opzichzelve geen waarde hebben in zoverre zij ceremonieel zijn, maar dat het ceremonieel dient om daardoor de vereiste geestgesteldheid te bereiken waarbij de beïnvloeding van de materie, in harmonische zin mogelijk is. Dat het vastleggen van deze kracht ongeveer gelijk komt in het geestelijke met de richting der moleculen waardoor het magneet tot stand komt in het stoffelijke; dat dus tussen deze krachten en materiële krachten een zeer grote overeenkomst bestaat. Dat echter, evenzeer als een magneet uiteindelijk voortdurend een sluiting nodig heeft voor zijn veld, een zekere mogelijkheid om steeds zichzelf te handhaven, of zelfs een kracht die de magneet zelve versterkt, anders verslapt zij, verzwakt zij, zo heeft ook een gewijd voorwerp nodig de wijding van degenen die zich daarmee bezighoudt. Echter kan onder omstandigheden een dergelijk iets toch betekenen een zekere kracht. Laten wij nemen b.v. een gewijd scapulier, dat is nu weer iets anders, of een gewijd tafeltje dat als amulet wordt gebruikt. In dergelijke gevallen wordt een bepaalde beschermende invloed toegeschreven aan het gewijde voorwerp. Nu wordt de wijding inderdaad volbracht met de intentie deze bescherming in te leggen. Wat hebben wij nu gedaan? Wij hebben een kracht tot stand gebracht die, versterkt door het geloof van de drager, voortdurend daar waar een afwijking van de gewenste toestand ontstaat, de in het scapulier of het tafeltje liggende kracht, een automatische gedachten-reactie ten gevolge heeft, waardoor men zich realiseert wat men doet en geen onderugneembare daden zal begaan. Op een dergelijke wijze kan een amulet beschutten; op een dergelijke wijze kan een gewijd voorwerp beschutten, op een dergelijke wijze kan een voorwerp dat ingestraald werd, beschutten. Ik hoop U daarmee duidelijk gemaakt te hebben wat de betekenis van deze handelingen is en wat de gevolgen daarvan kunnen zijn. Dat de nadruk te allen tijde in de eerste plaats blijft vallen op de mens zelve, maar dat zo'n voorwerp, mits goed behandeld en gebruikt, in omstandigheden waar een kleine wankeeling optreedt, een staf kan zijn, die struikelen voorkomt.

Heeft iemand daarover vragen te stellen of opmerkingen te maken?

- x Heeft het betekenis waarvan dat voorwerp gemaakt is? U sprak hier over moleculair-structuur. Dus of zo'n voorwerp dat gewijd wordt van metaal is of van barnsteen is of andere hoedanigheid, van hout, of dat nog enig verschil uitmaakt?
- Ja, inderdaad. Wanneer wij voor ons doel de meest juiste - ik spreek al weer over onze eigen Orde en haar bedoelingen - de meest juiste en krachtigste accumulator zouden willen gebruiken, zouden wij zeer zeker hiervoor gebruiken het z.g. witgoud of platina. Maar waar wij dit begripen als een te kostbaar iets in Uw wereld, gebruiken wij iets dat toch in vaste vorm gedragen kan worden, zilver. We zouden met evenveel resultaat kwik kunnen gebruiken, wat betreft de uitstraling. Voor ons doel zouden echter niet bruikbaar zijn o.a. koper of koperbronzen, ijzer e.d. Voor elk doel apart bestaat de mogelijkheid, naar gelang het stralingsbeeld dat men hoopt in te drukken in de materie, een stof die juist voor deze krachten met meest behoudend is, die dus het langste het vermogen in zichzelf bewaart. Barnsteen b.v. zou zeer goed bruikbaar zijn als amulet en afweermiddel tegen ongevallen; daarvoor zou het zeer goed zijn. Het zou ook gebruikt kunnen worden als amuletten tegen sommige spieraandoeningen. U zoudt het zelfs tegen reumatiek en het pootje kunnen gebruiken. Niet met een gegarandeerd goed resultaat, maar, mits voldoende zuiver behandeld, toch zeker met een gunstig werkende kracht. En zo zouden we een groot aantal stoffen op kunnen sommen, die elk hun eigen geaardheid hebben. En waar uiteindelijk voor een groot gedeelte onze krachten moeten gelegd worden in de spanningen bestaande in het molecuul en als zodanig het onderlinge atomair verband direct beïnvloeden, of beter, de daarin bestaande wijzigingen dus aanbrengen, daarin wijzigingen aanbrengend, dan zult U zich kunnen realiseren dat hierbij dus het materiaal wel degelijk een grote rol speelt. Er zijn ook andere krachten. En wanneer U b.v. zuiver geestelijke krachten zoudt willen vastleggen zonder meer, dus zonder stoffelijke beïnvloeding, alleen als een richting van de gedachte op hoger, dan zou daarvoor b.v. ook in aanmerking kunnen komen zuivere schaapswol, die echter wel ontvet is. Dus dan komt U aan de mogelijkheid om textiel te gebruiken ook. Onder de op het ogenblik bestaande kunststoffen zijn er nog zeer weinige die werkelijk als krachten-dragend kunnen worden aangezien, waar zij in de geslotenheid van hun kunstmatige structuur over het algemeen te weinig wijziging mogelijk maken, zonder een directe verstoring van het gehele karakterbeeld van de stof zelf. Is dat voldoende voor U?

x Ja, dank U wel.

- Geen vragen meer, vrienden? In dat geval neem ik afscheid van U. Na de pauze kunt U verder gaan met de "vragenrubriek". Ik dank U voor Uw aandacht.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan J.L. Buitendijk, Buys Ballotstraat 11, d e n H a a g.
U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE.

Goeden avond vrienden,

Na Uw aangenaam discours gaan wij weer een woordje meespreken en in dit geval wel met de VRAGENRUBRIEK. Ik mag U er verder nog bij opmerken dat ik op persoonlijke vragen geen antwoord mag geven, dus die hoeft U niet te stellen. Andere vragen, daar kunt U nu mee beginnen, dan zullen we kijken hoever of we daarmee komen.

- x Er is mij door iemand een vraag opgegeven waarin eigenlijk waarschijnlijk ook een onderwerp ter bespreking in vastgelegd is. Ik wil het even voorlezen. Ik hoop dat U er antwoord op kunt geven: Is het waar dat het "ik" of "de persoonlijkheid" van de aardse mens, alléén gebroken kan worden door heel diep leed en smart en dat in de naaste toekomst voor de mensheid het vrijwel overeen zal komen met de totale ondergang van de huidige samenleving en "beschaving", waarna pas het pad geëffend zal zijn voor de geleidelijke opbouw van voren afaan van een nieuwe samenleving, maar dan gebaseerd op ware liefde en gerechtigheid? Wanneer kan dat proces beginnen?
- Ik geloof dat U in dit geval door de rede van mijn collega, die als eerste spreker optrad, reeds grotendeels beantwoord bent. Rest mij op te merken dat het ego van de mens inderdaad alleen gebroken kan worden door, hetzij leed of vergiftigingsverschijnselen in het lichaam zelve; dat echter het menselijk karakter over het algemeen niet zo slecht is en dat dit ego niet zo egofistisch is als men veelal aanneemt, maar, gedreven door de ontwikkeling der mensheid, voortdurend leeft in een drift van zelfhandhaving, die aanleiding geeft tot vele gebeurtenissen. Het valt niet te ontkennen dat zeer zeker nog wel enig leed over de mensheid weg zal moeten gaan, voordat wij van een hernieuwing en opbouw kunnen spreken, maar deze periode is relatief zeer kort en zal zeer zeker niet zo wereldvernietigend zijn als U in de vraag impliceert. Ik hoop dat ik daarmee

deze vraag, binnen het kader van deze rubriek althans, voldoende beantwoord heb.

x1. In de verslagen 49 en 50 wordt de volle verantwoordelijkheid van de mens voor al zijn daden en onder alle omstandigheden besproken. Dit is het standpunt van de verstandige, liefhebbende Vader bij de opvoeding zijner kinderen; het Liefde-Wijsheid-aspect van God t.o.v. de mens. Accoord. Maar nu stuit ik op verslag 16 waar geconcludeerd wordt, dat de Engelse jongen Bandy, onschuldig was. M.i. een meer medelijdend menselijk oordeel. Ook Bandy was au fond wel verantwoordelijk voor zijn daad, maar in deze had de gemeenschap de rol van de Satan, de verleider gespeeld. En Bandy was tegen de verleidende suggestie (hoorspel) niet bestand en oogstte de gevolgen van dit gehoor geven aan 't advies dezer zwarte magie. M.i. was God's doel, dit ego door de beproeving en diens gevolgen, geestelijk te versterken, vooruit te helpen, zoals altijd. 2. Was de straf te hard? Menselijk gesproken ja, maar kunnen wij beoordelen hoe hardhandig opgetreden moest worden om het doel te bereiken, dat God beoogde? Intussen, de hevige oppositie der tegenstanders der executie verdient alle lof om de demonstratie van medegevoel dezer mensen, waarmede ik het eens ben. 3. Kunnen de sensationele hoorspelen, films etc. worden afgeschaft? M.i.: neen. In dit stadium der menselijke ontwikkeling zijn zij kennelijk nog noodzakelijk als opvoedkundig middel ter versterking van het geestelijk evenwicht bij velen van ons. 4. Kan de doodstraf afgeschaft worden en is dat wenselijk? De geschiedenis leert, dat bij onontwikkelde volken de doodstraf algemeen gebruikelijk is. In Nederland was voor de oorlog de doodstraf afgeschaft. De algemene mentaliteit maakte dit blijkbaar praktisch mogelijk. Een groot compliment voor ons volk. Maar de oorlog verminderde ernstig 't respect voor een mensenleven, en herinvoering werd helaas weer noodzakelijk. 't Is zeer te hopen, dat de verbetering onzer mentaliteit afschaffing van de doodstraf praktisch spoedig weer mogelijk maakt. In 't komende Aquarius tijdperk der daadwerkelijke algemene broederschap, hoort zij zeker niet meer thuis. Gaarne vernem ik de opinie onzer vrienden van de overkant over deze punten en bij voorbaat mijn oprechte dank, daar ik helaas verhinderd ben, Uw zitting bij te wonen.

- Ja, als eerste punt op dit betoog, moet ik onmiddellijk de opmerking maken dat de uitingen aangaande het geval Bandy zeer zeker niet strijdig zijn met de uitingen t.o.v. de algemene verantwoordelijkheid van de mens voor zijn daden. Indien vraagsteller zich de moeite wil geven de behandeling van het probleem der persoonlijke aansprakelijkheid door te lezen, zal hij tot de conclusie moeten komen, dat door ons de nadruk werd gelegd op het feit dat een ieder aansprakelijk is, maar naar zijn eigen weten, kunnen en wezen. In het geval Bandy nu, werd n.l. weten, zowel als wezen sterk beïnvloed door de buitenwereld. Dit noem ik noch ^{een} Satansrol, noch een goddelijke beproeving ter versterking van het ego. Ik noem dit een doodgewoon resultaat van de menselijke sensatiezucht, die geen rekening houdt met datgene wat uit haar, uiteindelijk commerciële producties ontstaat. Als zodanig achtte ik, met mijn collega's, het onverantwoord om in dit geval een dergelijk vergaand oordeel uit te spreken. En als zodanig bevestig ik hier de oppositie van de andere sprekers tegen de voltrekking van het doodvonnis. Daarmee echter tevens aanmerkende, dat uit zuiver juridisch oogpunt, zowel als uit politiek oogpunt-n.l. voorbeeld stellen - een dergelijk iets noodzakelijk leek te zijn. Alleen lijkt mij dat het voorbeeld zelve zeer ongunstig gekozen is. De doodstraf als zodanig is volgens mij afkeurenswaard, maar evenzeer de levenslange insluiting, als levenslang gevangenisstraf, thans nog bestaat. Erkennende het recht in een maatschappij om diegenen die zich niet wensen of kunnen aanpassen aan haar gewoonten, gebruiken en wetgevingen, buiten die gemeenschap te stellen, acht ik toch deze gemeenschap niet gerechtigd om te oordelen over het wezen van anderen, waar zij dit wezen nooit en te nimmer zelf kennen. Op grond van het voorgaande zou ik vraagsteller willen adviseren een ogenblik zich bezig te houden met de spreuk: oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld worde. Dan, verdergaande: het Aquarius tijdperk. Aquarius tijdperk is een tijdperk waarin occultisme en filosofie naast de wetenschap, hoogtepunten bereiken. Dit berekenbaar langs astrologische weg. Op grond hiervan zal zeer zeker de doodstraf veel minder worden toegepast, waar men meer mogelijkheden zal vinden om het ego van de enkele mens althans uiterlijk aan te passen aan de eisen der maatschappij. Anderzijds geloof ik dat men tot een rigoreuzere toepassing van de doodstraf over zal gaan, waar het Aquarius tijdperk zeer zeker vooral in zijn negatieve aspecten niet vrij is van dweepzucht. En de ervaring leert dat dweepzucht te allen tijde leidt tot het offeren van diegenen die eigen mening niet voldoende onderschrijven. Ik meen hiermede duidelijk genoeg geantwoord te hebben op de gestelde vraag. Ik wil hier echter nog aan toevoegen dat de probleemstelling opzichzelf misschien interessant zijnde, zou kunnen ^{van de} uitgebreid en dat wij in dit geval ook zouden kunnen spreken over het geval ^{van de} Rosenbergs, over het geval van de verschillende bisschoppen die veroordeeld werden in andere staten en dergelijke processen, zoals zij overal ter wereld voorkomen. Wanneer de mensheid het op zich neemt om te oordelen, veroordeelt zij tevens zichzelf, in zoverre deze daden tot stand kwamen, niet door ziekelijke afwijkingen of een absolute amoraliteit, maar door een

- gewekte amoraliteit, ontstaan uit haar eigen levensgewoonten en gebruiken ofwel misdaden geboren uit die gebreken en nooddrift (band loopt af waardoor een enkel woord wordt gemist) De gang van het recht in de laatste tijd nijgt ertoe ten nadele van de rechtvaardigheid deze psychische afwijking en mogelijkheden daarvan te overdrijven. Echter lijkt mij dit nog altijd beter dan over te gaan tot een veroordeling van personen die ziek zijn. Die moet men genezen, en wanneer de wereld helemaal niet in staat is om deze last te dragen, dan zal euthanasie misschien daar nog voor event. in aanmerking kunnen komen - of - schoon ik daar persoonlijk tegen ben - maar zeer zeker geen doodstraf, want hier zou dan geen strafwaardigheid zijn door het feit dat de misdaad werd gepleegd onder beïnvloedingen die niet normaal zijn en zich als zodanig aan normale rechtspleging en wetgeving onttrekken. Ik hoop dat dit duidelijk genoeg is.
- x Ik wil U even zeggen dat ik zo geniet van deze avonden, omdat alles zo eenvoudig, zo rustig en natuurlijk gaat. Waarom worden er toch zoveel séances gehouden in het donker, waar muziek bij gemaakt wordt en men verzocht wordt, zelfs gedurende de séance, met elkaar druk te praten. Dit alles is niet bepaald vertrouwenwekkend. Is dat geen humbug?
- Dat het niet vertrouwenwekkend is kan ik mij begrijpen vanuit het standpunt van degene die de vraag stelt. Ik zou U er anderzijds op willen wijzen dat dit niet voor iedereen zo is, daar anders dergelijke séances zeer zeker niet gehouden worden. Ik zou dan verder de opmerking willen maken dat de uitdrukking "humbug" wel wat sterk is voor een séance waarbij geen absoluut bedrog wordt gepleegd. Wanneer echter U beschrijft juist deze omstandigheden bij een séance als zijnde: donker, muziek en verzoek om geluid te maken - niet om zoveel mogelijk te praten waarschijnlijk, maar om geluid te maken - dan zou daaruit de conclusie getrokken kunnen worden dat het zich hier handelt om een séance voor speciale fysieke verschijnselen. Daar kunnen onder vallen: directe stem, opbouwen van geesten en personen, telekinetische verschijnselen etc. In een dergelijk geval is de afwezigheid van licht, zeer zeker van normaal licht, begrijpelijk, daar dit zeer storend is voor het produceren van de genoemde effecten. Verder kan ik mij voorstellen dat er muziek wordt gemaakt, omdat uiteindelijk de trilling, door de muziek gewekt, mede kan werken tot het verhogen der mogelijke resultaten, dus meerdere mogelijkheden worden geschapen. Wanneer men daarbij ook wordt verzocht om meer geluid te produceren en men doet dit in de vorm van spreken, dan vermoed ik dat dit veroorzaakt wordt eigenlijk door de onwilligheid van de bewuste personen om b.v. zich met gezamenlijk gezang te uiten, zodat hier dan tegemoet wordt gekomen aan de behoefte tot babbelen, die bij velen toch altijd schijnt te bestaan. Nietwaar, vrienden, dat doet U hier ook nog wel eens, al is het dan zachtjes en denkt U dat toch niemand het hoort; daar heeft U wel eens pech mee. Maar hieruit alleen is dus geen directe conclusie te trekken omtrent het al of niet humbug zijn van een dergelijke séance; dit kan alleen worden beoordeeld aan de hand van de verschijnselen die zich voordoen, de resultaten die zij brengen. Normalerweise zou ik willen stellen dat men een dergelijke séance als niet-waardevol kan beschouwen wanneer er noch persoonlijk contact van enigerlei waarde, noch geestelijke ontwikkelingsmogelijkheid van enige waarde wordt geboden. In een dergelijk geval kunnen de verschijnselen echt zijn, maar zou ik toch de inhoud daarvan wel als humbug willen betitelen. Ik geloof dat ik ook deze vraag uitvoerig genoeg beantwoord heb. Is daar nog iets op te zeggen, dan kan dat rustig gebeuren.
- x Mag ik even vragen: wat zijn dat dan voor geesten die doorkomen?
- Ja, dat is altijd moeilijk vaststelbaar, tenzij U een bepaalde kring en een bepaalde séance heeft en wij ons dan in dat gezelschap bewogen hebben. Per slot van rekening, U vraagt toch ook niet aan Uw vriendin, nietwaar: wie is er vandaag bij de Koningin op bezoek geweest? Dus dat is heel moeilijk om dat te zeggen. Maar vermoedelijk hebben wij hier te maken met de kleinere geesten, d.w.z. zij die, ofwel nog niet verkeren in volledig lichte sferen, ofwel in de sfeer een ontwikkeling doormaken. Ik denk hier aan bepaalde gevallen van kinderen voor wie geen verder aardleven nodig is, maar voor wie geen volledig afstand nemen van het aardleven mogelijk was door omstandigheden van overgang, die dus opgroeien, zoals men dat noemt, in de sfeer, d.w.z. zich daar langzaam maar zeker hun eigen zijn weer gaan realiseren; die zijn voor dergelijke effecten nogal eens te vinden. Verder bepaalde primitievere figuren, natuurgeesten, die kunnen zich alleen met deze meer fysieke effecten eigenlijk bezighouden. Dan kunt U natuurlijk krijgen een optreden, b.v. bij directe stem, van een onmiddellijk gefinteresseerde geest, die dus een persoonlijke mededeling wil doorgeven; dat is mogelijk. Het is ook mogelijk dat één van de kwajongens toevallig zo'n trompet heeft en het wel aardig vindt, U eens een ogenblikje voor de gek te houden; ook dat is mogelijk.
- x Mag ik even wat vragen? Hoe kwalificeert U dat, als op zo'n zelfde séance een hoed van een dame op het hoofd van de heer die daarnaast zit wordt geplaatst?

- Ik zou zeggen: een bruiloftsfeest, die maar half past bij een séance.
- x Ja, dat vind ik ook.
- Dus, in dit geval zeer zeker aanwijzing voor, laten we zeggen, een paar deugnieten, een paar grappenmakers.
- x Dat is toch geen hoogstaande intelligentie die dat doet, zou ik zo zeggen.
- Ach, men heeft mij verteld dat in het privé zelfs een vorst wel eens grappen uithaalt. Ik zou uit dit verschijnsel alleen, ook weer geen conclusies willen trekken; ik kan mij daar niet vastleggen in een bepaald oordeel, dat is steeds weer van de omstandigheden afhankelijk.
- x Hoe denkt U over de uitlatingen van de Mount Everest-beklimmer Hillary over de z.g. sneeuwman? Hij zou persoonlijk de sporen van dit "dier" gezien hebben.
- Ja, dat zou ik helemaal niet gek vinden. Uiteindelijk: de verschrikkelijke sneeuwman bestaat, en ik zie niet in waarom een beklimmer, die uiteindelijk in deze eenzame gebieden zich beweegt, dat niet zou waarnemen en niet zou gadeslaan, en ik ben ervan overtuigd dat men op de duur ook deze verschrikkelijke sneeuwman in de komende tijd wel zal benaderen. Dan zal men waarschijnlijk ontdekken dat de verschrikkelijke sneeuwman in dit geval geen mens is geweest. Er bestaan menselijke voetsporen, ook op deze hoogte, en deze zijn afkomstig van bepaalde asceten die zich in deze hogere luchtlagen bewegen, juist om daardoor een lichamelijke instelling te verwerven die hun geestelijke bereiking mogelijk maakt. Maar als ik mij niet vergis, zijn de sporen, door Hillary waargenomen, van een tussending tussen mens en dier. Als zodanig lijkt het mij waarschijnlijk dat hiermee bedoeld is die tak der mensen die weer verdierlijkt is en die zich in deze afgelegen gebieden en ook in de zoutwoestijnen, die van Azië zich strekken tot de Oeral, nog wel ophoudt.
- x Kunt U ons iets vertellen over het mechanisme der gebergte-vorming? Zijn onze moderne wetenschappelijke opvattingen hierover juist?
- Dat is heel eenvoudig te beantwoorden: ja en ja. Maar de bedoeling is natuurlijk dat ik er iets over vertel. Kijkt U eens. Er bestaat in het binnenste van de aarde een aantal elementen van enigszins andere samenstelling dan boven op de aarde, ook al door de druk en temperatuursverhoudingen. Rond deze kern beweegt zich vloeibaar gesteente. U moet niet denken dat dat het magma is wat U ziet uit een vulkaan; dat is niet helemaal juist. Maar wanneer nu een dergelijke kracht zich op een groter oppervlakte gaat bewegen, dan kunnen wij het volgende waarnemen: er wordt als het ware een baan omhoog gevormd door dit oorspronkelijk vloeibaar gesteente, en wij zullen daar dan meestal vinden: basalt of graniet. De druk die op de aardkorst werd uitgeoefend echter, geeft aanleiding tot een verschuiving der aarde. Wanneer deze sterk genoeg is, krijgen we een verheffing; dan hebben we dus niet de bergen die in de eerste perioden ontstonden, maar dan hebben we de bergen die later ontstaan zijn, van een ietwat meer heuvelkarakter, waarmee ik bedoel dus dat zij betrekkelijk normale glooiingen hebben en in hun structuur overeenkomen met de omliggende bodem. Daaronder zien we dan wel vaak de gesteenten, maar over het algemeen zijn de bovenlagen dan toch nog gevormd uit die gesteenten die ook normaal in de aardlaag reeds voorkwamen. Dus dat is de normale vorm van gebergten. Er is vroeger nog iets anders geweest en dat was n.l. dit: op een gegeven ogenblik ontstond een zeer sterke druk in de zeebodem; hierdoor werd het continent, dat in die tijd nog één continent was, zeer sterk bewogen. In deze beweging schoven verschillende aarddelen over elkaar en daar hebben wij dan gekregen het ontstaan van enkele gebergten zoals b.v. de Andes, ook de Oeral. Er zijn er wel meerdere te noemen. Deze gebergten zijn duidelijk kenbaar doordat zij de definitieve scheiding vormen tussen twee betrekkelijk vlakkere gebieden. Zij hebben een buitengewone hoogte en een geheel eigen structuur; deze werden door persing veroorzaakt. De meeste gebergten, b.v. het dichtste in de buurt lijkt mij wel de Harz, en ook verschillende van de bergen in Engeland en Schotland, die zijn in hoofdzaak stuwingsgebergten, waarbij dus een stuwung vanuit de kern der aarde tot een verheffing van de bovenlaag aanleiding gaf. Ik hoop dat dit antwoord voldoende is. Als er aanmerkingen op zijn, wil ik ze graag verder beantwoorden.
- x Er is op een bijeenkomst in een zaal, waar een vast medium komt, in trance gezegd dat Christus op vierjarige leeftijd een vogeltje heeft genezen van een lam pootje en tien jaar oud een kind genas. Daar is toch niets van bekend? En nog het ergste in mijn oog is dat Christus de Zoon is van Jozef en niet zoals in de Bijbel staat van God de Vader. Hoe is Uw mening hierover, Zoudt U zo goed zijn om het ons te willen zeggen, opdat die grote fout recht wordt gezet? Mijn dank.
- Ja, dat is erg moeilijk voor mij, want ik moet dan zeggen dat de eerste twee verschijnselen in ieder geval mogelijk zijn, ofschoon ook mij niet nader bekend, en ik meen toch dat ik over het leven van Jezus wel het een en ander weet. Het andere geval... Inderdaad, Jezus was de Zoon van Maria en Jozef, en ik zie niet in waarom dit verschrikkelijk is. Het spijt mij dat ik deze gedachtengang niet kan volgen, want uiteindelijk uit God. zich in al zijn schepselen, en het feit

dat Jezus, als Christus optredende op aarde, voor de mensheid kon betekenen een directe weg tot het goddelijke, ontsnappende aan noodlot en karma, lijkt mij van meer betekenis dan een vraag van genetisch karakter, waarbij dan bovendien nog komt dat ik een "vader zijn" in menselijke zin van God den Vader betrekkelijk lasterlijk vind voor het goddelijk principe, dat scheppende zich moet bedienen van methoden die dan doen denken aan de uitspattingen van de Griekse godenwereld. Het is een persoonlijke opvatting; U kunt daar verder natuurlijk over strijden. Maar dit wil ik U wel zeggen: Jezus was de Zoon, volkomen wettig en volgens de wet, van Jozef en zijn verloofde Maria, waarbij wij moeten begrijpen dat "verloofde" in die tijd betekende: rechten gevend aan de andere verloofde als in de huwelijktijd, een soort proefhuwelijk dus, waarbij het huwelijk pas geconsumeerd wordt, pas bevestigd wordt, beter gezegd, in wettelijke vorm; wanneer bewezen is dat bij beiden vruchtbaarheid aanwezig is. U kunt dit in de Joodse wet event. misschien nog nazoeken. Op grond hiervan is het totaal der genoemde verschijnselen absoluut logisch en redelijk verantwoord. Maar wat wel opvallend is, is dat het totaal der eigenschappen die Jezus vertoont, zeer sterk afwijken van de eigenschappen zowel van Jozef als van Maria. Zouden wij dan misschien mogen zeggen dat God ingegrepen heeft in dien zin dat hij, een verlichte geest toestaande te incarneren in dit, langs normale weg geschapen lichaam, deze tevens de kracht verleende dit voertuig volledig aan te passen aan eigen levensbehoeften, het zo mogelijk makende dat de mens Jezus werd tot bewuste Zoon Gods - onbewust was Hij altijd Zoon Gods, maar wij zijn allen, ofschoon wij ons dat meestal niet bewust zijn, kinderen Gods, want wij zijn uit de goddelijke schepping geboren - maar dat Hij dus op deze wijze werd tot bewuste Zoon Gods en daarmee tot drager van de Christusgeest, de Verlosser der mensheid? Ik geloof dat wij dit probleem op deze wijze beter kunnen beschouwen dan ons te bezondigen aan een bigotterie, waarbij we strijden over het vaderschap, of nu God de Vader de schuldige was in een buitenechtelijke verhouding of de verloofde Jozef, want dit leidt - als U mij toestaat dit op te merken - vooral voor diegenen die kritisch staan tegenover het christelijk geloof, tot een groot aantal betrekkelijk belachelijke strijdvragen, die eerder hilariteit dan vertrouwen in het Christendom wekken. Mij dunkt: Christus' leer is van belang en Zijn leven is van belang; Zijn oorsprong kennen wij aan Zijn leven, als van goddelijke oorsprong. Hoe dit leven tot stand is gekomen behoeft voor ons geen verdere strijd-vraag te zijn. Laat ieder het zijne daarover denken, maar laat men dit niet iets verschrikkelijks noemen. Het is niet verschrikkelijk wanneer uit mensen geboren wordt een verlichte geest, omdat God dit toelaat. Mij dunkt dat ik hiermede deze vraag voldoende beantwoord heb. Zover er geen debat uit ontstaat wil ik gaarne op aanvullende vragen antwoord geven.

- x Leiding. Ik ben ervan overtuigd dat ze zeer tevreden zijn met deze uiteenzetting. Ik dank U zeer.
- x Wat is de betekenis van het volgende visioen? Een muur die voor het grootste deel is afgebouwd en waarnaast een hoopje stenen en een paar bossen kleine witte bloemen.
- Mij dunkt dat een dergelijk visioen voor een ieder begrijpelijk is. Allereerst staat een dergelijk visioen in direct verband met degeen die het beleeft; dit moeten wij ons goed bewust zijn. Het werk is niet af, er moet verder gebouwd worden aan de tempel Gods; de bloemen betekenen de zegening en de geestelijke vreugde en voldoening die de vrucht zullen zijn van het voortzetten van een aangevangen arbeid. Deze arbeid moet krachtens de structuur in direct verband staan met geestelijke waarheid, geestelijke waarde en geestelijke beleving. Ik hoop dat dat duidelijk genoeg is.
- x Hoe staat de wetenschap der parapsychologie tegenover uitingen van mediumschap, zoals vanavond is komen te blijken?
- Laten wij zeggen dat de parapsychologie op zijn minst twijfelend, in vele gevallen afwijzend zal staan tegenover dergelijke uitingen. Dit is begrijpelijk. Waar de parapsychologie totnogtoe voldoende haar handen vol heeft gehad aan de vaststelling van feiten van meer menselijk psychische oorsprong, heeft zij niet voldoende aandacht aan onderzoekingen op dit gebied kunnen wijden m.i. Als resultaat zal zij het totaal dezer uitingen als onbewezen en onbewijsbaar qua oorsprong moeten aanmerken. Waar men, ook in de kringen der parapsychologen, vaak afwijzend staat tegenover een persoonlijk voortbestaan in de vorm waarin wij U dit mededelen als werkelijkheid, zal de persoonlijke wens daar vaak bijkomen om dit af te wijzen, en dit is mede beïnvloedend. Verder hebben wij rekening te houden met het feit dat de parapsychologie als wetenschap in conflict zou kunnen komen met de totnogtoe grotere macht der religieuze groeperingen en als zodanig in het oog der mensheid zichzelf zou desavouëren en alle steun, totnogtoe verleend, onttrokken zou krijgen. Op grond hiervan zou op zijn gunstigst van de parapsychologie een diplomatisch "het is mogelijk" verwacht kunnen worden, ongeachte de persoonlijke zienswijze der parapsychologen in het algemeen. Verder zou de mogelijkheid bestaan dat men bij nader onderzoek zou komen tot de conclu-

sie: dit verschijnsel is onverklaarbaar wanneer wij aannemen dat het alleen onderbewustzijn is. Men zou bij verder onderzoek misschien vaststellen: wij kunnen ook een onmiddellijk telepatisch contact met de aanwezigen uitsluiten, daar uitingen voorkomen die verder grijpen dan de totale bewuste kennis reikt en waarschijnlijk ook de totale onbewuste kennis. Echter is het ons ^{niet} bekend of in een dergelijk geval kan worden teruggegrepen op een bovenbewustzijn, waarin het tot taal der menselijke ervaringen aanwezig is, en als zodanig door een daarvoor gevoelige geest elke selectie kan worden getroffen. Eerst wanneer deze mogelijkheden als definitief niet-bestaand bewezen zouden zijn, kunnen wij verwachten dat een zuiver spiritualistische of spiritistische theorie bevestigd zou kunnen worden door de parapsychologie. Ik hoop hiermede de zaak duidelijk en onpartijdig genoeg uiteengezet te hebben. Is daar nog iets op aan te merken?

x Ja, ik wilde hierover nog iets zeggen. Ik sta n.l. in een zeer nauw contact met deze vereniging van de parapsychologen en ik heb daar opgemerkt dat de proeven die werden genomen en de personen die er redevoeringen hielden, de wijze waarop dat gedaan werd zodanig was dat ik tegen de secretaris heb gezegd: Mijnheer, neemt U mij niet kwalijk, maar de wijze waarop de materie behandeld wordt is op z'n zachts genoemd halfzacht. Ik heb deze materie voorgelegd aan een groep geleerden en het oordeel was van dien aard dat zij niet wensten hierop in te gaan om hun naam te grabbel te gooien. Ik heb daar een redevoering meegemaakt van een zekere Dr.Ir... (ik zal zijn naam niet noemen), maar ik ben naar die man toegegaan en ik heb gezegd: man, hoe durf je in Godsnaam op zo'n manier een redevoering te houden. De enige man die ik in deze vereniging voor normaal houd dat was de heer Zorab, dat was de secretaris en die stond met beide voeten op de grond. Ik heb ook tegen hen gezegd dat ik helemaal niet accoord ga met de inzichten en manier waarop deze zaak gehanteerd wordt, dat ze noch wetenschap ^{peil ik} noch parapsychologisch waren. Dus dat is mijn eigen ervaring op dat gebied. Misschien weet U: ik heb hier nog wel enige zeer kritische vragen gesteld, en de resultaten van die vragen zijn altijd zeer goed geweest, maar totnogtoe heb ik daar op dat gebied niets goeds ervaren.

- Ik kan als enig antwoord geven dat, wanneer wij spreken over de parapsychologen, wij spreken over het totaal der parapsychologie, dat wij als zodanig personen buiten beschouwing behoren te laten, dat wij verder als zodanig rekening hebben te houden met het totaal der moeilijkheden en mogelijkheden, ofschoon ik het met U eens ben dat zeer zeker onder de parapsychologen, zoals onder alle andere wetenschappelijke mensen, zich personen bevinden die uiteindelijk slechts trachten een semi-wetenschappelijk bewezen zelfverheerlijking te plegen ten bate van eigen grootheid, dat ben ik volkomen met U eens, maar wij mogen dit niet als oordeel over de parapsychologie gebruiken. Ik meen dat wij een zekere onpartijdigheid in acht moeten nemen, ofschoon ik mij bewust ben dat niet alle mijner broeders eenzelfde reserve aan de dag leggen. Maar, Uw oordeel is voor Uw rekening. Ik weet dat U dit oordeel niet geeft zonder dat daarvoor redenen en oorzaken zijn. Anderzijds zult U mij verontschuldigen wanneer ik dit oordeel niet wil vellen over de parapsychologie, terwijl het voor mij op zijn minst genomen slecht, maar waarschijnlijk zelfs zeer onverantwoordelijk zou zijn om op de eigenschappen van persoonlijkheden binnen de parapsychologie verder in te gaan. Wij mogen verder nog opmerken - iets wat U misschien ook mede geërgerd heeft - dat onder de parapsychologen zich, naast enkele ernstige onderzoekers, een groot aantal amateurs bevinden, die uiteindelijk de parapsychologie bedrijven als een soort gezelschapsspel, iets wat uiteraard wel eens aanleiding kan zijn tot zeer fantastische theorieën en uitingen. Waar dat gebeurt moet ik zeggen: dit acht ik niet meer parapsychologisch onderzoek, dit acht ik kinderspel; dat komt ook voor. Maar ik zeg nogmaals: wij kunnen niet het geheel over één kam scheren, dat mogen wij niet doen. En uiteindelijk zij het mij misschien dan toch geoorloofd op te merken, dat uiteindelijk de parapsychologie, zij het dan niet in haar huidige vorm, het definitieve bewijs voor ons reëel bestaan aan de wereld zal leveren. Ik ben alleen bang dat dat voor sommige parapsychologen tegen wil en dank zal zijn, maar het zal gebeuren. Ik hoop dat we dan hiermede verder dit ietwat critieke punt kunnen laten rusten. Zijn er nog verdere vragen? Behalve een halve glimlach geen? In dit geval zult U mij toestaan, om mij terug te trekken en mijn collega en vriend van "het schone woord" voor U een laatste rede te laten uitspreken. Goeden avond vrienden.

ABONNEMENTEN OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.- op giro 517676 ten name van J.Rientjes, Havenkade 60 te Scheveningen (tel.554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost. **GEEFT ONS ADRESSEN VOOR HET ZENDEN VAN PROEFNUMMERS!** Van alle reeds verschenen nummers hebben wij nog exemplaren in voorraad.

Goeden avond vrienden,

Ik mag dan voor U HET SCHONE WOORD uitspreken. Ik moet er nadrukkelijk op wijzen, nogmaals, dat het niet in onze bedoeling ligt om hier enigerlei literaire prestatie te leveren, maar dat we wel trachten een zekere sfeer te scheppen. En mag ik dan voor vandaag van U 7 woorden hebben, 7 woorden in totaal, waarop wij dan deze laatste these zullen bouwen.

- x LEVENSVREUGDE - ZELFVERWERKELIJKING - HORIZONT - GODS ZEGEN - MEDELIJDEN - GEMEENSCHAPSZIN - AARDE .
- x Leiding. Mag er daar nog één bij? Die mevrouw die kijkt zo vriendelijk. Ja, ik geloof wel dat onze vriend het toe kan staan.
- Ik kan het in deze vorm moeilijk weigeren zonder onhoffelijk te zijn tegenover het schone geslacht.
- x VERWACHTING.
- De verwachting der aarde is de zelfverwerkelijking der levensvreugde waarin, rustende in Gods zegen, de mens vindt de vrede. Is dat voor U aanvaardbaar?

De aarde wacht
In smachtend zwijgen
En smeekt zo nederig
Tegen het dreigen
Van het geweld
Dat wolken torent
Boven bos en veld.
De mensheid zwijgt
En gaat in stil gebaren
De lange lijdensweg
Van lange, lange jaren.
En toch is er verwachting,
Verwachting in de mens,
Verwachting in de aarde,
Verwachting dat de grens
Der dingen eens verschuiven zal,
Dat eens, eens, ergens
Komen zal een bron van levensvreugde,
Een bron van nieuwe kracht,
Een bron van nieuw beleven.
En heel de wereld wacht, en wacht
En wil toch streven.
Zelfverwerkelijking, zelfrealisering,
Dat is de hechte fundering
Waarop een nieuw rijk wordt gebouwd.
Wie zichzelf tracht te uiten
Zoals God hem schiep
En op God vertrouwt
Om hem de krachten te geven
-De God die ook hem,
Ook haar eens riep -,
Die zal eens, na het toornend dreigen
Der machten, en het smekend zwijgen
Der aarde en der mensheid,
Vinden een herboren tijd,
Herleven in een eeuwigheid;
Een eeuwigheid waarin de aarde
Tot zij vergloeit -wie weet wanneer -
Is werkelijk de groene wereld
Die zingt een lofzang aan de Heer
Die haar geschapen heeft.
Voorwaar, wie dit vertrouwen heeft
Zal in zichzelf begrijpen:
Nood en zorgen die nijpen,
De dreiging aan de horizon,
De dreiging van dichtbij,
Zij zijn slechts dreiging
Trekken voort en gaan voorbij,
Voorbij, voorbij...
Ergens in het niet,
Terwijl één ding maar blijft:
Een God, die op mij nederziet,
De God die in mijn ziele schrijft
Zijn wet, Zijn woord, Zijn naam,

Van Wien ik slechts een uiting ben,
Verwerkelijskend het raam
Van één facet
Van Zijn oneindig zijn.
En dan erken ik
Heer en God,
Zo al de aarde zwijgt,
En heel de mensheid klaagt
Over het lot
Dat haar ten gronde drijft,
Ik wil niet aarzelen, niet talmen
Mijn God, ik neem Uw heilig woord
En zeg: In Uw naam wil ik worden
Mijzelf.
Ik weet: die bede wordt verhoord.
Ik wil zelve zijn, niet om mijzelve,
Maar zelve zijn slechts door Uw wil.
Bereik ik dat, dan vind ik vrede.
Ach God, geeft gij de kracht der rede
Aan mij, maar maak mijn harte stil.
Geef mij iets van Uw licht, o Vader,
Geef mij iets van Uw grote kracht
Dan zal ik zijn een kind dat nader,
Nader gaat tot Hem
Die het tot aanzijn heeft gebracht.
Want ziet, zelfverwerkelijskend
Mijn eigen wezen,
Vervul ik slechts Uw wil en wet;
Heer, gij hebt mij het zijn gegeven,
Gij hoedt en steunt mij door al 't leven;
Gij hebt, o Heer, mij van mijzelf gered.
En wanneer er spreekt dit wonderlijk woord
En klinkt over de aarde als stil akkoord,
Dan herleeft de wereld,
Dan wordt zij weer jong,
Dan zingt zij, en jubelt zij
Wel als weleer,
Dan is zij een Hof van Eden geworden,
Dan keert God op de aarde weer.
En de belofte van vele jaren
Wordt vervuld,
Een nieuwe tijd
Wordt de mensheid op de aarde
En ook de geest nu voorbereid.
In 'n nieuwe wereld, nieuwe sferen
Herlevend de nieuwe schone wet
Klinkt dan het woord tot slot
Weer altijd:
Dank, Heer, Gij hebt mij
Van mijzelf gered.

En daarmee vrienden, neem ik afscheid
van U en wens ik U een genoegelijke
huisgang en een gezegende nachtrust.
Goeden avond.

